

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 7789
Tarih : 03.10.2024

18208

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.(03.10.2024)

Mehmet ZekiİRMEZ
Şırnak Milletvekili

Botan Bölgesi olarak tanımlanan, Şırnak ve ilçelerinin bulunduğu coğrafya yıllardır kamu otoritesini elinde bulunduran, gelmiş geçmiş tüm iktidarlar tarafından bir “tehdit” olarak algılanmış doğası zaptu rapt altına alınmaya çalışılmıştır.

Devreye konan çevre yıkımı politikası sonucu termik santraller, güvenlik barajları inşa edilmiş, petrol arama faaliyetleri sonucu Cudi ve Gabar Dağı delik deşik edilmiş, kum ve kömür ocaklarıyla doğal yaşam tehlikeye sokularak çevreye onarılamaz zararlar verilmiştir.

Son olarak yıllardır dile getirilen, ayrıntılarının kamuoyu ile paylaşılmadığı Dicle Nehri üzerine kurulacak olan Cizre Barajı ve Hidroelektrik Santrali (HES) projesinin hayata geçirilmesi için çeşitli adımlar atılmıştır. Söz konusu barajın Şırnak Merkez'e bağlı Kasrik Beldesi ile Cizre ilçesinin bağlı Kurtuluş Köyü arasında inşa edileceği tarafımıza ulaşan bilgiler arasındadır. Devlet Su İşleri'nin (DSİ) inşaat alanı içinde bulunan 255 parseli acele kamulaştırıldığı, barajın yapılacağı köylerde bulunan yurttaşlara şifahen köylerini ve evlerini terk etmeleri gerektiğinin bildirildiği de ortaya çıkmıştır.

Yapılması planlanan Cizre Barajı'nın sınırları içinde kalacağı belirtilen Kasrik Boğazı, 04 Mart 2020 Tarihli ve 31058 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde “Kesin Korunacak Hassas Alan” olarak tescil edilmiştir. İlgili yönetmeliklerde Kesin Korunacak Hassas Alan şu ifadelerle: “*Bölgesel, ulusal veya dünya ölçeğinde olağanüstü ekosistemlerin, türlerin, habitat ve jeolojik jeomorfolojik özelliklerin*

korunduğu, genel olarak insan etkisi olmadan meydana gelmiş, insan faaliyetleri sonucu bozulma veya tahrip olma riski yüksek olan alanlar” tanımlanmıştır.

Kasrik Boğazı ve çevresi doğal sit alanı olmakla birlikte geçmişi M.Ö. 4000 yıllarına dayanan, Asur ve Guti İmparatorluklarının yaşadığı ve içerisinde su bentlerinin, kanalların, köprülerin ve kabartmaların bulunduğu tarihi bir bölgedir. Ayrıca çok sayıda endemik bitki türünün olduğu varlığı tehlike altında bulunan, koruma altındaki hayvanların yaşadığı bir alandır.

Öte yandan su ihtiyaını büyük bir bölümünü Dicle Nehri’nden karşılayan Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi’nde yapılacak baraj sonrası su krizinin açığa çıkacağı, Ortadoğu coğrafyasında halklar arasında büyük sorunların patlak vereceğı de hesaba katılması gereken bir başka gerçekliktir.

Bu bağlamda;

- 1) Cizre Barajı ve Hidroelektrik Santrali projesi için jeoteknik etütler ve laboratuvar çalışması yapılmış mıdır ve bu testlerin sonucu ne olmuştur?
- 2) Söz konusu barajın yapılma gerekçesi nedir?
- 3) Cizre Barajı’nın sınırları tam olarak neresi olacaktır?
- 4) Hangi bölgelerde ve kaç yerde acele kamulaştırma kararı verilmiştir?
- 5) Baraj sınırları içinde kalacak köylerde kamulaştırma yapılmış mıdır?
- 6) Evlerini terk etmek zorunda kalacak olan köylüler hakkında nasıl bir planlama yapılmıştır?
- 7) Bakanlığınızın açığa çıkacak ekolojik tahribata dair belirlemeleri nedir? Sorumluluk alanınızdaki bu bölgeye dair tahribatı onarma, iyileştirme vb. planlamalarınız nelerdir?
- 8) Barajın alışma alanında kalan tarım arazisi ne kadardır? Tarım arazileri için bir alternatif oluşturacak mısınız?